



ת"פ 20196/09/14 - מדינת ישראל נגד מוסטפא מחאמיד

בית המשפט המחוזי בנצרת

26 פברואר 2015

ת"פ 20196-09-14 מדינת ישראל נ'

מחאמיד(עציר)

בפני כבוד סגן הנשיא, השופט - תאופיק כתילי

המאשימה מדינת ישראל

באמצעות פרקליטות מחוז צפון

נגד

מוסטפא מחאמיד (עציר)

הנאשם

נוכחים:

מטעם המאשימה: עו"ד נורית הדס

מטעם הנאשם: הובא וע"י עו"ד יוסף חאזם מטעם הסנגוריה הציבורית

[פרוטוקול הושמט]

גזר דין

1. הנאשם שלפניי הורשע, על פי הודאתו, בעבירה של סיכון חיי אדם במזיד בנתיב תחבורה, עבירה לפי 332(3) **לחוק העונשין, התשל"ז-1977** (להלן: "**החוק**"). על-פי עובדות כתב האישום, ביום 3.9.14, סמוך לחצות, נסעו הילה אורן וטום בק (להלן: "**המתלוננים**") בכביש 66. מעט לאחר פנייתם ימינה בצומת "התשבי", הבחינו המתלוננים בנאשם, העומד בסמוך לתחנת אוטובוס, מניף את ידו כמי שמבקש "לעצור טרמפ". המתלוננים לא התכוונו לעצור. כשהבחין הנאשם שהמתלוננים אינם מתכוונים לעצור, זרק לעבר הרכב אבן שהחזיק בידו מבעוד מועד. האבן פגעה בשמשה הקדמית של הרכב והיא ניזוקה. המתלוננים נבהלו מאוד מפעולת הנאשם, רכבם סטה שמאלה והם כמעט התנגשו בגדר ההפרדה.

2. לבקשת הסנגור, הופנה הנאשם לקבלת חוות דעת פסיכיאטרית. בבדיקה לא נמצאו סימנים פסיכוטטיים או קושי קיצוני בשליטה בדחפים, ולפיכך נקבע כי הנאשם אינו סובל מהפרעה נפשית, וכי בעת ביצוע העבירה לא היה חולה במחלה נפשית, אלא לכל היותר היה שרוי במצב של השפעת סם אליה נכנס מרצון, ככל שאכן היה נתון תחת השפעת סמים, ולפיכך נקבע כי היה אחראי למעשיו וכשיר לעמוד לדין.



3.

הנאשם הופנה לשירות המבחן, לשם קבלת תסקיר בעניינו. על-פי התסקיר, הנאשם בן 21, רווק, בן למשפחה בת שבע נפשות. אביו אינו עובד בשנים האחרונות והאם עקרת בית. לדבריו, מאז היה בן 12 חלה הדרדרות במצבה הכלכלי של המשפחה, לאור הפסדים בעסק של אביו. במקביל, חלה הדרדרות בתפקודו הלימודי והחברתי, והוא חבר לחבורת נערים עמם ביצע עבירות והחל להשתמש בסמים ובאלכוהול. הוריו לא היו פנויים לסייע לו והוא נשר ממסגרת הלימודים, והחל לעבוד במקביל. לחובתו הרשעות קודמות ובהן בעבירת מין אותה ביצע כשהיה בן 14, ועבירת סמים. באשר לעבירה דנן, טען שהיה בבילוי עם חברים וקרובי משפחה, במהלכו צרך סמים ואלכוהול, ומשביקש כי יחזירו אותו לביתו, הם עזבו והוא צעד לכביש לבדו. לטענתו, היה משוכנע שהרכב החולף הוא רכבם של קרובי משפחתו וכי הם מנסים לדרוס אותו. בתגובה, השליך אבן, מבלי לחשוב על השלכות מעשיו והסכנה הטמונה בהם. שירות המבחן התרשם מנטייה למזער את המעורבות ולמוקד שליטה חיצוני. הנאשם אמנם ביטא רצון לבצע שינוי באמצעות טיפול בנושא ההתמכרות, אך משהובהר לו כי הטיפול ידרוש שהיה במסגרת טיפולית סגורה, סירב. שירות המבחן התרשם מהתגברות הסיכון להישנות ביצוע העבירות, בהעדר מוטיבציה פנימית ומערך תמיכה משפחתי לעריכת שינויים, ונמנע מלכבד בהמלצה טיפולית באשר לנאשם. יחד עם זאת, הומלץ על השמתו בכלא שיקומי לשם קבלת טיפול בנושא ההתמכרות.

4.

ב"כ המאשימה עמד בטיעונו על חומרת העבירה בה הורשע הנאשם, ועל הסיכון החמור אותו יצר הנאשם במעשיו לגוף, לנפש ולרכוש. למעשים היה פוטנציאל נזק לגרימת נזק הרסני ותוצאות קטלניות כלפי חפים מפשע. מדובר בהתנכלות אלימה המחייבת ענישה מחמירה שתשמש הרתעה לרבים ותבטא הוקעה של מעשים מעין אלה. אמנם מדובר באירוע ספונטני אך דווקא העובדה שלנאשם לא הייתה היכרות עם המתלוננים והמניע למעשיו היה העובדה שלא עצרו לבקשתו ל"טרמפ" מצביעה על החומרה הטמונה בהם. מתחם הענישה ההולם, לטענת ב"כ המאשימה, הנו בין שנתיים לארבע שנים מאסר בפועל. באשר לנסיבותיו האישיות של הנאשם, נטען, כי מדובר באדם צעיר שאין בני משפחה התלויים בו ולכן פגיעת העונש בו אינה יוצאת דופן. על-פי תסקיר שירות המבחן, ברקע שימוש בחומרים משני תודעה והנאשם חסר מודעות לסכנות שבהתנהגותו. שירות המבחן נמנע ממתן המלצה טיפולית, בין היתר משום שלנאשם אין מוטיבציה פנימית לשיקום, ומשום שהנאשם טען טענות הסותרות את הודאתו בכתב האישום. כמו-כן, לנאשם שתי הרשעות קודמות, בעבירות של החזקת סמים לצריכה עצמית, מעשה מגונה בקטינה עד גיל 14, ואיומים. לפיכך, ביקש ב"כ המאשימה להטיל עליו עונש שהוא בשליש האמצעי של מתחם הענישה ההולם, ובנוסף להטיל עליו מאסר מותנה ארוך ומשמעותי, קנס ופיצוי למתלוננים.

5.

ב"כ הנאשם אישר כי מעשי הנאשם פגעו בביטחונם וברכושם של המתלוננים. לדבריו, מדיניות הענישה הנהוגה מלמדת על טווח ענישה רחב שנע בין ענישה מותנית ומאסר בעבודות שירות ועד לתקופות מאסר ממושכות, בתלוי בנסיבות ביצוע העבירה ובנסיבות האישיות של המבצע. מדובר במעשה שאינו מתוכנן, והנאשם פעל תחת השפעה חומרים פסיכו-אקטיביים ומשקאות אלכוהוליים, משום שסבר כי מדובר ברכב של חבריו וקרובי משפחתו עמם בילה קודם לכן, והם נטשו אותו בשעת לילה מאוחרת במצב בו היה נתון, ולכן פעל באופן חסר שיקול דעת באשר להשלכות מעשיו והסכנה



הטמונה בהם. בפועל, הנזק שנגרם אינו רב והתמצה בשבירת שמשות הרכב. עוד עמד הנאשם על גילו הצעיר של הנאשם, והעובדה שהיה נתון במצב שלא אפשר לו להבין את הפסול שבמעשהו, כנסיבה לקולה במסגרת קביעת מתחם הענישה ההולם. לטענת הסנגור, מתחם הענישה ההולם בנסיבות אלה, ראוי שינוע בין מאסר קצר בעבודות שירות ועד למאסר בפועל בן 12 חודשים. באשר לנסיבות האישיות של הנאשם, נטען כי הוא נטל אחריות, הביע חרטה כנה, והודה בהזדמנות הראשונה. כמו-כן, מדובר במעצרו הראשון. משפחתו סובלת ממצב כלכלי קשה ומעצרו של הנאשם משפיע עליה לרעה. נסיבות חייו קשות ומגיל צעיר חלה הדרדרות בתפקודו שבאה לידי שימוש לרעה בסמים ובאלכוהול, ובנשירה מהלימודים, כמפורט בתסקיר.

6. הנאשם שלפניי, ביצע עבירה חמורה שעיקרה בפוטנציאל הסיכון הגלום במעשים, עבירה שהמחוקק קבע לצידה עונש מרבי של 20 שנות מאסר. הנאשם השליך אבן על רכב חולף, אך ורק בשל העובדה ה"סתמית" שנוסעי אותו רכב סירבו להיעתר לסימונו בבקשה שיעצרו לו "טרמפ". נזק נגרם לשמשת הרכב, והרכב סטה וכמעט והתנגש בגדר ההפרדה שבכביש. יש לשער מה רבה הייתה הבהלה שאחזה בנוסעי הרכב, ובנסיבות אחרות היה עלול האירוע להסתיים בפגיעות קשות בגוף ואף בנפש, ולנזק גדול יותר גם לרכוש. בתי-המשפט מצווים להוקיע תופעות פסולות מעין-אלה, המבטאות זלזול וקלות דעת ביחס לחיי אדם, באמצעות הטלת עונשים מחמירים ומרתיעים.

7. סקירת מדיניות הענישה הנהוגה בעבירות בהן הורשע הנאשם מעלה כי קשת הענישה בעבירה רחבה, בתלוי בנסיבות המקרה, בנסיבות האישיות של הנאשמים שעניינם נדון, ובעבירות הנוספות שהצטרפו לעבירה העיקרית (כגון שכרות ונהיגה תחת פסילה). המנעד הרחב נע בין מאסר קצר שירוצה בעבודות שירות ועד לעונשי מאסר לפרקי זמן ממושכים, המבטאים קשת נסיבות רחבה שבגינה ניתן לייחס לאדם ביצוע עבירה זו. לעבירות שנעברו בנסיבות דומות לאלו שבעניין דנן, ראו: ע"פ 8280/11 בכר נ' מדינת ישראל, 24.4.12; 1200/12 פלוני נ' מדינת ישראל, 13.5.12; ע"פ 5402/12 פלוני נ' מדינת ישראל, 18.2.13; ע"פ 5026/12 פלוני נ' מדינת ישראל, 10.2.13.

8. לאחר עיון, הגעתי לכלל מסקנה כי מתחם הענישה ההולם אותו מציע ב"כ המאשימה הנו מחמיר ביחס למדיניות הענישה הנהוגה, ומתחם העונש ההולם, בנסיבות העניין, נע בין מספר חודשי מאסר, בעבודות שירות, ובין 14 חודשי מאסר בפועל.

9. באשר לנסיבותיו האישיות, הנאשם שלפניי הודה בהזדמנות הראשונה (אף ללא הסדר טיעון) ובכך נטל אחריות למעשים. יחד עם זאת, מדבריו בפני שירות המבחן עולה נטילת אחריות חלקית בלבד, כאשר הן שם והן בטיעוניו לעונש מעלה הנאשם גרסה לפיה היה נתון להשפעת סמים ואלכוהול בעת ביצוע המעשים, ואף סבר כי רכבם של המתלוננים הנו רכב של חורשי רעתו שבא לפגוע בו. הסברים אלה אין בידי לקבל, שכן הם אינם עולים בקנה אחד עם הודאתו בעובדות כתב האישום, וככל שהיה הנאשם נתון תחת השפעת חומרים כלשהם (עובדה שכאמור לא הוכחה ואף לא נטענה בפניי), הרי שהוא נכנס למצב זה מדעת ומרצון, וזאת אין הוא מכחיש. נוסף על כך, למעט העובדה שמשפחתו



סובלת מצוקה כלכלית (עובדה שלטעמי הנה פחות רלוונטית כאשר מדובר בעבירות שהמניע להן אינו מניע כלכלי), לא הוכחו בפניי נסיבות אישיות יוצאות דופן שהשפיעו על ביצוע העבירה. שירות המבחן התרשם כי לנאשם אין מוטיבציה מספיקה לשם עריכת שינוי משמעותי והתחייבות להליך טיפולי תובעני, המיועד לטיפול בהתמכרויות, ולפיכך לא בא בהמלצה טיפולית בעניינו של הנאשם. כמו-כן, לנאשם שתי הרשעות קודמות, האחת בתחום הסמים והשנייה עבירת מין, אותן ביצע בהיותו קטין. בנסיבות דנן, לא התרשמתי כי קיימים שיקולי שיקום המצדיקים סטייה ממתחם הענישה ההולם שהוגדר לעיל.

10. **לאור המפורט לעיל, אני גוזר את דינו של הנאשם כדלקמן:**

א. אני דן את הנאשם לששה עשר חודשי מאסר, מתוכם עשרה חודשים לריצוי בפועל, וזאת בניכוי ימי מעצרו מיום 3.9.14, ואילו היתרה על תנאי, למשך 3 שנים מיום שחרורו של הנאשם ממאסר, והתנאי הוא כי בפרק זמן זה לא יעבור הנאשם את העבירה שבה הורשע בתיק דנן.

ב. אני מחייב את הנאשם לפצות את המתלוננים בסך 1,500 ₪; סכום הפיצוי יופקד בקופת בית-המשפט בתוך 120 יום מיום מתן גזר-הדין, ויועבר לידי המתלוננים, בחלקים שווים, על-פי הפרטים שתעביר המאשימה לגזברות בית-המשפט.

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 ימים.

**ניתן והודע היום ז' אדר תשע"ה,
26/02/2015 במעמד הנוכחים.
תאופיק כתילי , סגן נשיא**